

Nyolc napja írtam az előző felhívásomat. Abban még a megjósolt esők miatt a nedvességet kedvelő gombákra, a várható fertőzésükre és a megelőző védekezésekre hívtam fel a figyelmüket. Az [elmúlt tíz nap csapadékösszegeit](#) ábrázoló térkép szerint csupán az ország néhány pontján érte el a 8-100 mm-t a lehullott eső. Ez is gyorsan felszáradt a meleg és a szél miatt. Tehát a varasodás, a rozsdafajok, a peronoszpóra és a gyümölcsfertőző monília fertőzése nem robbant be, a lisztharmat viszont néhol megerősödött a szőlőben (10. felhívás), az almafákon is figyelni kell rá (9. felhívás). Lásd [Tüh Annamária legutóbbi előrejelzését](#), a kertészeti károsítókról szóló részt.

Visszalapozva az idei felhívásokban, úgy látom, hogy kevés szó esett a **zöldségek növényvédelméről**. Egyrészt szerencsésebb helyzetben vagyunk az ágyásokkal, mert a fásszárúakkal ellentétben, könnyen kicserélhetjük, pótolhatjuk a betegnek, gyengének ítélt növényeket. Nem kell egyből a permetezéshez készülni. Másrészt viszont egy konyhakertben létrejöhet olyan speciális mikroklima, melynél az országos időjárástól függetlenül is kialakulhat komoly gombás fertőzés. Pl. a sűrűn ültetett és felülről, slaggal locsolt paradicsomok között az idei forró szárazságban is találkoztam fitoftórás növényekkel. Azzal a gombával, mely egyébként magas légnedvességnél és váltakozó hőmérsékletű napokon tud vészes gyorsasággal pusztítani, leveleket leszárítani. (Aki többet is olvasna a zöltségfélékről, a növényvédelmükről, annak a kertbarátnak ismét a figyelmébe ajánlom az idén megjelent [Szélid növényvédelem a kiskertekben](#) című könyvünket, melyben Havasréti Béla győri kollégám 31 oldalon keresztül ismerteti a legfontosabb károsítókat és a védekezés lehetőségeit, (15. felhívás).

► A **burgonyabogárral és a fitoftórával** kapcsolatban is Tüh Annamáriától idézek. Én sem tudnék pontosabban fogalmazni, csak a védekezési lehetőségek felsorolásával egészítem ki a mondatait.

„Burgonyában sem következett be jelentős változás növényegészségügyi szempontból. Már érzékelhető, hogy a szárazság nemcsak a lombzat felszáradásában mutatkozik meg, sajnos a gumók fejlődése, növekedése is visszafogott. A védelemben nem részesített területeken a **burgonyabogár** kártétele folytatódott, a különböző fejlődési alakok jelenléte miatt fontos a megfelelő készítmény választás.”

A bogár két nemzedéke átfedi egymást, együtt él a tojás, a lárvá és az imágó. Ezért nem tudjuk egyetlen permetezéssel megállítani a kártételét. Ráadásul gyorsan megszokják a rovarölő szereket. Jelenleg a következő III. kategóriások engedélyezettek: Coragen 20 SC (még hét név alatt találtam meg), Sanium System (avagy Deltam System) és két „bioszer” a Laser Duplo és a NeemAzal T/S, stb.

Az egyik rézszulfát hatóanyagú gombaölő engedélyében is szerepelt a bogár elleni hatás! Ez a szer már nem kapható, de a réztartalmúak valóban elriasztják a kolorádóbogarat. (Nagyapám még ezen a néven ismerte.)

Ha csak néhány bokor van a kertünkben, akkor kézzel is összeszedhetjük az imágókat és a lárvákat, eldörzsölhetjük a levél fonákján csoportosuló sárga tojásokat. Az állat biológiájából következik, hogy az ágyásváltás (az áttelelők miatt) és a gyommentesítés (táplálék megszüntetése miatt) is fontosak a burgonyabogár elleni küzdelemben. Ne hagyjuk ki ezeket a lehetőségeket se! Az egyszerű anyagok között nem találtam ajánlást. Raszik Viktória a fokhagymalét, a bazsalikomlé, az orgonalevéllét, a mezei zsályalét, a paradicsomlevél-főzetet is ajánlja. Ő is megemlíti a réztartalmú készítmények riasztó hatását. Az ágyás szélére ültetett „védőnövényeket” is hatásosnak tartja. Ezek a csombor, a fokhagyma, a fehér árvacsalán, a körömvirág, a torma és a len.

„A csapadék szempontjából eseménytelen napok a **burgonyavész** számára sem hoztak fertőzésveszélyt, ami egyben szerencsés is, mert a hőmérsékleti értékek a kórokozó fertőzése szempontjából optimális tartományban vannak. Így tehát ha esőt kapunk, vagy öntözzük az állományt, a megelőző, fungicides védelem javasolt.”

Annál az időjárásnál illetve abban a kertben ahol a peronoszpóra fajok fertőzhetnek, mindig gondolni kell a **fitoftórára** is. Közeli rokonok, és a tünetek kifejlődésében még le is körözi a peronoszpórát, néhány nap alatt „leforrázhatja” a krumplit és a paradicsomot is. Két neve is van (**paradicsomvész és burgonyavész**), mert ugyanaz a gombafaj /*Phytophthora infestans*/ támadja meg mindkét növényt. Nyár végén a tárolásra szánt gumókhoz is lecsoroghat. A beteg, besüppedő foltokkal teli termés a tárolás alatt rothadásnak indulhat.

Ahogy a szőlőnél, ezeknél a növényeknél is a megelőzésen van a hangsúly. A **paradicsomra** a kontakt réztartalmú gombaölők és a Vegesol R (Zöld Réz néven is fut) mellett, a felszívódók közül az azoxistrobin hatóanyagúak engedélyezettek. Sok névváltozatban kerültek a boltokba pl. Tazer 250 SC és Amistar.

A **krumpliban** is a réztartalmúak képezik a védekezés alapját, de pl. a kombinált hatóanyagú Alitis is bevezethető. A Proplant viszont mindkét növényre engedélyezett.

A hagymakivonat, a mezei zsurlóból készült főzetet és a csalánkivonat is ajánlják a fitoftóra ellen az **egyszerű anyagok** közül. Tavalyi újdonság a burgonyavész ellen a [szőlőmag kivonat](#).

Több permetezést is „megspórolhatnak” ha ellenálló fajtát választanak és szellős állományt alakítanak ki.

Budapest, 2026. július 16.

Jó egészséget Önöknek és a növényeiknek is:

Zsigó György, [NMNK](#)

A [Hermes ÁFÉSZ üzleteiben](#) az engedélyezett növényvédő szereket, a tápanyagokat, a kerti szerszámokat is megvásárolhatják és növényvédelmi szaktanácsot is kaphatnak a képzett eladóktól!